

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 544

SPRAWOZDANIE
KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA

**o poselskim projekcie ustawy – Przepisy
wprowadzające ustawę o Trybunale
Konstytucyjnym (druk nr 254)**

Sejm na 10. posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2024 r., zgodnie z art. 39 ust. 2 regulaminu Sejmu, skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w celu rozpatrzenia.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po rozpatrzeniu powyższego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach: 26 kwietnia, 24 maja i 16 lipca 2024 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja, zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu, przedstawia na żądanie wnioskodawcy następujący wniosek mniejszości:

skreślić art. 16

– poseł **A. M. Żukowska**

Warszawa, 16 lipca 2024 r.

Sprawozdawca

(-) Dominik Jaśkowiec

Przewodniczący Komisji

(-) Paweł Śliz

Projekt

U S T A W A

z dnia ... 2024 r.

Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym¹⁾

Rozdział 1

Przepis ogólny

Art. 1. Ustawa z dnia ... o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Rozdział 2

Zmiany w przepisach

Art. 2. W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907) w art. 30 w ust. 1 skreśla się wyrazy „w Biurze Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. Tryb postępowania w sprawach, o których mowa w art. 42, określa ustawa z dnia ... o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. ...)”.

¹⁾ Niniejszą ustawą: 1) zmienia się ustawy: ustawę z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawę z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym; 2) uchyla się ustawy: ustawę z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Art. 4. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8:
 - a) w ust. 3 po wyrazach „Szef Kancelarii Senatu,” dodaje się wyrazy „Prezes Trybunału Konstytucyjnego,”
 - b) w ust. 4 po wyrazach „wiceprezesa Rady Ministrów,” dodaje się wyrazy „Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego,”;
- 2) w art. 10 w ust. 5 po wyrazach „Szef Kancelarii Senatu,” dodaje się wyrazy „Prezes Trybunału Konstytucyjnego,”.

Art. 5. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 577) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 2 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 3;
- 2) skreśla się użyte w art. 14a, w art. 15 w zdaniu pierwszym, w art. 16 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 17 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w art. 18, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „lub pracownik Biura Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego”;
- 3) w art. 17 w pkt 1–3 skreśla się wyrazy „lub Trybunale Konstytucyjnym”.

Art. 6. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269 oraz z 2023 r. poz. 1615) w art. 3 w ust. 1 po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:

„2b) przedstawianie Marszałkowi Sejmu opinii na temat kandydatów na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) uchyla się rozdziały 1 i 2 w dziale I oraz działy II i III.

Rozdział 3

Przepis uchylający, przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Art. 8. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym;
- 2) ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1422).

Art. 9. 1. Wyroki Trybunału Konstytucyjnego, zwanego dalej „Trybunałem”, wydane w składzie orzekającym, w którym zasiadała osoba wybrana na stanowisko sędziego Trybunału z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293 oraz z 2018 r. poz. 1077) oraz wyroków Trybunału z dnia 3 grudnia 2015 r. sygn. akt K 34/15 (Dz. U. poz. 2129) i z dnia 9 grudnia 2015 r. sygn. akt K 35/15 (Dz. U. poz. 2147), a także osoba wybrana na jej miejsce, zwane dalej „osobami nieuprawnionymi do orzekania”, są nieważne i nie wywierają skutków określonych w art. 190 ust. 1 i 3 Konstytucji.

2. Postanowienia, o których mowa w art. 103 ust. 2 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 8 pkt 1, wydane w składzie orzekającym, w którym zasiadała osoba nieuprawniona do orzekania, są nieważne i nie wywołują skutków prawnych.

3. Czynności procesowe dokonane w postępowaniach przed Trybunałem zakończonych orzeczeniami, o których mowa w ust. 1 i 2, wymagają powtórzenia.

4. Orzeczenia sądowe i ostateczne decyzje administracyjne, prawomocne w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wydane w sprawach indywidualnych na podstawie stanu prawnego ukształtowanego wyrokami, o których mowa w ust. 1, pozostają w mocy.

5. W terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Trybunał sporządza i podaje do wiadomości publicznej listę wyroków i postanowień nieważnych na mocy ust. 1 i 2. Lista podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski”.

Art. 10. 1. Postanowienia Trybunału wydane na podstawie art. 59 i art. 61 ustawy uchylanej w art. 8 pkt 1 w składzie orzekającym, w którym zasiadała osoba nieuprawniona do orzekania, pozostają w mocy.

2. Jeżeli postanowienie, o którym mowa w ust. 1, dotyczyło sprawy wszczętej skargą konstytucyjną, skarżący może ponownie wnieść skargę konstytucyjną w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. 1. Do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, w których w składzie orzekającym zasiadała osoba nieuprawniona do orzekania, stosuje się przepisy tej ustawy.

3. Czynności procesowe dokonane w postępowaniach, o których mowa w ust. 2, wymagają powtórzenia.

Art. 12. W zakresie dotyczącym rodzajów czynów dyscyplinarnych sędziów Trybunału oraz sędziów Trybunału w stanie spoczynku popełnionych przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, a także orzekanych za te czyny kar dyscyplinarnych, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 13. 1. Od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, obowiązki Prezesa Trybunału wykonuje sędzia o najdłuższym stażu sędziowskim w Trybunale.

2. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału i Wiceprezesa Trybunału. Przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, dotyczące wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału oraz Wiceprezesa Trybunału stosuje się odpowiednio.

Art. 14. 1. Sędzia Trybunału, którego kadencja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, może w terminie miesiąca od dnia jej wejścia w życie, złożyć Prezesowi Trybunału oświadczenie, że w związku z wprowadzeniem w trakcie trwania jego kadencji nowych zasad realizacji obowiązków sędziego Trybunału przechodzi w stan spoczynku.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób nieuprawnionych do orzekania.

3. Przejście sędziego Trybunału w stan spoczynku, o którym mowa w ust. 1, następuje pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono oświadczenie o przejściu w stan spoczynku.

Art. 15. 1. Z dniem następującym po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, znosi się Kancelarię Trybunału i Biuro Służby Prawnej Trybunału, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 8 pkt 1.

2. Do dnia, o którym mowa w ust. 1, Kancelaria Trybunału i Biuro Służby Prawnej Trybunału, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 8 pkt 1, realizują zadania na podstawie przepisów dotychczasowych.

3. Z dniem następującym po dniu, o którym mowa w ust. 1, tworzy się Kancelarię Trybunału Konstytucyjnego na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1.

4. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału powołuje w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, Szefa Kancelarii Trybunału i powierza mu obowiązki związane z likwidacją Kancelarii Trybunału i Biura Służby Prawnej Trybunału, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 8 pkt 1, oraz obowiązki związane z organizacją Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego utworzonej na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, a także określa zakres jego obowiązków i wynagrodzenie.

5. Z dniem powołania Szefa Kancelarii Trybunału, o którym mowa w ust. 4, likwiduje się stanowiska Dyrektora Kancelarii Trybunału oraz Dyrektora Biura Służby Prawnej Trybunału, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 8 pkt 1.

Art. 16. 1. Pracownicy Kancelarii Trybunału i Biura Służby Prawnej Trybunału zachowują uprawnienia i wykonują obowiązki pracownicze zgodnie z zakresem wynikającym z dotychczasowych aktów, na podstawie których powstał ich stosunek pracy, do dnia:

- 1) następującego po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, jeżeli przyjęli proponowane warunki pracy i płacy na dalszy okres w związku z likwidacją Kancelarii Trybunału i Biura Służby Prawnej Trybunału;
- 2) wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 2;
- 3) rozwiązania stosunku pracy, o którym mowa w ust. 4.

2. Stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wygasają z dniem następującym po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, jeżeli:

- 1) do dnia następującego po upływie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy i płacy na dalszy okres w związku z likwidacją Kancelarii Trybunału i Biura Służby Prawnej Trybunału;
- 2) odmówią przyjęcia nowych warunków pracy i płacy zaproponowanych im w związku z likwidacją Kancelarii Trybunału i Biura Służby Prawnej Trybunału.

3. Pracodawca powiadamia na piśmie pracownika, o którym mowa w ust. 2, o terminie wygaśnięcia stosunku pracy albo o skutkach nieprzyjęcia nowych warunków pracy i płacy w związku z likwidacją Kancelarii Trybunału i Biura Służby Prawnej Trybunału.

4. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy przez pracodawcę może nastąpić za wypowiedzeniem.

5. Pracownikom Kancelarii Trybunału i Biura Służby Prawnej Trybunału, których stosunek pracy wygasa lub ulega rozwiązaniu, przysługuje odprawa pieniężna ustalana na zasadach określonych w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2024 r. poz. 61).

Art. 17. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału w terminie do dnia następującego po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, uchwała regulamin Trybunału oraz statut Kancelarii Trybunału.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia, z wyjątkiem art. 2, art. 5 oraz art. 8 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem następującym po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1.